

Regulamin SKOP (sprawdzianu kompetencji zespołów tropiących)

Wstęp

Tropienie użytkowe jest formą aktywności psa i człowieka, która w naturalny sposób buduje silną więź między nimi i prowadzi do wzajemnego szacunku i zaufania. Ma na celu rozwijanie i wykorzystywanie możliwości węchowych psa w różnorodnych warunkach pogodowych i topograficznych.

W tropieniu użytkowym liderem zespołu jest człowiek i to on odpowiada za jakość i efekty pracy. Dobry lider stwarza warunki w jak największej mierze ułatwiające psu odnalezienie śladu zapachowego poszukiwanej osoby.

Sprawdziany kompetencji nie służą rywalizacji, a wyłącznie sprawdzaniu postępów poczynionych przez zespoły tropiące. Ze względu na zróżnicowanie warunków pracy (teren, pogoda, pora dnia, zmienność wiatru itp.) podczas sprawdzianu kompetencji zespoły tropiące są oceniane, ale nie klasyfikowane

Zasady udziału w sprawdzianie kompetencji:

- 1 Zespół tropiący tworzy konkretna para: pies-przewodnik. Wyniki osiągnięte przez przewodnika z innym psem lub przez psa z innym przewodnikiem nie mają wpływu na zakwalifikowanie zespołu do klasy.
- 2 Rasa psa nie ma żadnego znaczenia,
- 3 Wiek psa to minimum 6 miesięcy. Maksymalny wiek nie jest określany, gdyż zależy on od indywidualnych możliwości psa.
- 4 Wiek przewodnika nie ma znaczenia, lecz w przypadku gdy nie ukończył 16. roku życia, koniecznie musi mu towarzyszyć pełnoletni pomocnik, który odpowiada za cały zespół.
- 5 Pies i przewodnik muszą być w dobrej kondycji fizycznej.
- 6 Jeden przewodnik może wziąć udział w danym SKOP-ie (sprawdzianie kompetencji) najwyżej jako członek 2 zespołów tropiących, pies najwyżej jednego.
- 7 Pies musi pozostawać pod całkowitą kontrolą przewodnika. Przewodnik ponosi całkowitą odpowiedzialność za zespół. Wyjątkiem jest sytuacja, o której mowa w pkt. 4.
- 8 Zakwalifikowanie zespołu do klasy wyższej niż klasa kadetów następuje na podstawie informacji przewodnika o ocenach uzyskanych na wcześniejszych SKOP-ach, podawanej w momencie zgłoszenia chęci udziału i potwierdzonej poprzez przedstawienie odpowiednich raportów.
- 9 Pies może pracować na śladzie w szelkach (z wyjątkiem szelek typu Bötcher) lub w obroży (obroża nie może być zaciskowa oraz musi być na tyle szeroka, by nie utrudniać oddychania), na linie dowolnej długości lub bez linki.
- 10 Obowiązkowym wyposażeniem zespołu jest woda dla psa.
- 11 Zespół może zostać zdyskwalifikowany w przypadku:
 - jakichkolwiek prób nieuczciwości,
 - brutalnego traktowania psa,
 - agresywnego zachowania psa wobec innych psów lub ludzi,
 - utrudnianie pracy innym zespołom lub obsłudze.
 - innych uzasadnionych przez sędziego
- 12 Zgłaszając się na SKOP, przewodnik zobowiązuje się respektować zapisy niniejszego regulaminu.

- 13 Przewodnik przystępuje do sprawdzianu wyłącznie na własne ryzyko. Ponosi całkowitą odpowiedzialność za szkody spowodowane przez jego psa, a także za wypadki, którym może ulec pies (kontuzja, ucieczka, wypadek drogowy).

Organizacja SKOP

- 1 Zadaniem zespołu w czasie sprawdzianu jest odnalezienie osoby poszukiwanej.
- 2 Trasy śladów są planowane przez organizatorów, dla każdego zespołu inna, i zatwierdzone przez sędziego, który może przed położeniem śladów wprowadzić poprawki dotyczące: organizacji, śladów itp.
- 3 Sędzią jest osoba wskazana przez organizatorów przed rozpoczęciem przyjmowania zgłoszeń.
- 4 Sędzia ocenia pracę zespołów i może zdecydować, że należy przerwać pracę zespołu. Powodem przerwania pracy może być brak pracy psa na śladzie, zła kondycja psychofizyczna psa lub przewodnika oraz każdą sytuacją, w której sędzia uzna to za stosowne.
- 5 Wszyscy uczestnicy, zarówno zespół pracujący, jak i obserwatorzy są zobowiązani stosować się do poleceń sędziego.
- 6 Decyzje sędziego są ostateczne i niepodważalne.
- 7 Sędzia współpracuje z komisarzem, który musi doskonale znać zarówno trasę śladu, jak i miejsce schowania pozorantów.
- 8 Komisarz notuje uwagi sędziego oraz przekazuje przewodnikowi wszystkie jego polecenia.
- 9 Układacz śladu (osoba poszukiwana/porozorant) musi doskonale znać plan śladu i miejsce w którym ma być schowany (zalecane jest posługiwanie się przez komisarza i poszukiwanego planem przebiegu śladu z naniesioną lokalizacją miejsc wyjścia i ukrycia poszukiwanego oraz charakterystycznymi punktami orientacyjnymi).
- 10 Wszelkie zmiany w kładzeniu śladu lub przedmiotów wynikłe z nieprzewidzianych sytuacji powinny być jak najszybciej sygnalizowane komisarzowi.
- 11 Obecność wszystkich uczestników w czasie całego SKOP-u oraz obserwacja pracy innych zespołów są zalecane ze względu na walory edukacyjne.
- 12 Obserwatorom podczas pracy zespołu na śladzie nie mogą towarzyszyć psy.
- 13 Organizator SKOP jest zobowiązany przygotować dla każdego zespołu raport z jego pracy. Raporty są podpisywane przez sędziego.
- 14 Uczestnictwo w SKOP-ie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację raportu na stronie internetowej organizatora. Publikacja taka daje możliwość weryfikacji stopnia trudności podczas przygotowywania się do kolejnych SKOP-ów zespołom, które dopiero chcą zacząć tropić, oraz zachęca je do udziału.

Przebieg SKOP

- 1 SKOP rozpoczyna się odprawą przewodników zespołów, na której sędzia i komisarz omawiają dokładnie przebieg sprawdzianu oraz odbywa się losowanie kolejności startów.
- 2 Przewodnik, który pragnie otrzymać przedmiot identyfikacyjny z zapachem pozoranta wcześniej niż przy wejściu na ślad, zgłasza to na odprawie. Może on otrzymać przedmiot nie wcześniej niż pół godziny przed przewidzianym podjęciem śladu.

- 3 Zespół przygotowany do sprawdzianu stawia się w wyznaczonym na odprawie miejscu i czasie.
- 4 Przed rozpoczęciem pracy przewodnik przedstawia sędziemu zespół. Następnie komisarz wręcza przewodnikowi przedmiot identyfikacyjny do nawąchania, chyba że przewodnik otrzymał przedmiot wcześniej.
- 5 Przed wejściem na ślad przewodnik może zadać komisarzowi pytania dotyczące osoby poszukiwanej oraz okoliczności „zaginięcia”.
- 6 O metodzie pracy na śladzie decyduje przewodnik. Gdy uzna to za stosowne, może w dowolnym momencie dać psu odpocząć, napić go, ponownie rozpocząć ślad, szukać informacji u przechodniów i pomagać psu w każdy inny sposób, z wyjątkiem komunikacji z idącą za nim grupą obserwatorów.
- 7 Po odnalezieniu osoby poszukiwanej przewodnik konfrontuje jego tożsamość z komisarzem.
- 8 Jeśli to możliwe, zespołowi, którego praca została przerwana, należy umożliwić dokończenie śladu w charakterze treningowym.
- 9 Grupa podążająca za zespołem tropiącym musi wykonywać wszystkie polecenia sędziego i komisarza. Nie może ich wyprzedzać, rozchodzić się, głośno się zachowywać ani w żaden inny sposób utrudniać pracy zespołowi tropiącemu.
- 10 Sędzia może przerwać pracę zespołu w wypadku złej kondycji fizycznej lub psychicznej psa lub przewodnika, gdy uzna, że pies nie ma szans na odnalezienie „zaginionego” oraz w każdym innym uzasadnionym przypadku.

Oceny

Doskonała – odnalezienie poszukiwanego + bardzo dobra współpraca zespołu + płynna praca na śladzie.

Bardzo dobra – odnalezienie poszukiwanego + dobra współpraca zespołu + praca na śladzie z wahaniem.

Dobra – odnalezienie poszukiwanego + dobra współpraca zespołu + zespół ma problemy z podejmowaniem decyzji.

Dostateczna – odnalezienie poszukiwanego ale słaba praca na śladzie.

Niedostateczna – nieodnalezienie poszukiwanego.

Klasy

Klasa kadetów

Klasa przeznaczona dla zespołów debiutujących. Po zaliczeniu tej klasy na ocenę doskonałą lub dwie dobre zespół przechodzi do klasy tropicieli.

Wytyczne dotyczące śladu:

- długość śladu – 600 - 800 m,
- czas od ułożenia śladu – ok. 45 min.,
- 2 zmiany kierunku marszu,
- wieś lub las, bez przekraczania dróg asfaltowych i przeszkód (rowy, płoty itp), jeden rodzaj podłoża,
- czas na odnalezienie poszukiwanego – 20 minut.

Klasa tropicieli

Dla zespołów, które zaliczyły klasę kadetów z wynikiem doskonałym lub 2-krotnie bardzo dobrym i nie startowały jeszcze w klasie ekspertów.

Wytyczne dotyczące śladu:

- długość śladu – ok. 800-1200 m,
- czas od ułożenia śladu – ok. godziny,

- 3-4 zmiany kierunku,
- pole , las, łąka, z możliwością przejścia po drogach bitumicznych ze sporadycznym ruchem samochodowym,
- początek śladu na podłożu trawiastym lub polnym,
- czas na odnalezienie poszukiwanego –30 min

Klasa ekspertów tropienia

Dla zespołów, które zaliczyły klasę tropicieli, uzyskując 2-krotnie ocenę doskonałą lub raz doskonałą i 2-krotnie bardzo dobrą i nie startowały w klasie mistrzów.

Wytyczne dotyczące śladu:

- długość śladu – 1200-1500 m,
- czas od ułożenia śladu – ok. 2 godziny,
- czas na odnalezienie poszukiwanego –45 min
- teren zabudowany (nie więcej niż 500 m), las, drogi bitumiczne o sporadycznym lub bardzo umiarkowanym ruchu samochodowym, dopuszczalne są przeszkody (płoty, rowy, strumyki itp.),
- 5–6 zmian kierunków,
- początek śladu: łąka, pole, oranka, parking, samochód, rower.

Klasa mistrzów tropienia

Dla zespołów, które zaliczyły klasę ekspertów 2-krotnie uzyskując ocenę doskonałą lub raz doskonałą i 2-krotnie bardzo dobrą.

Wytyczne dotyczące śladu:

- długość śladu – 2000-2500 m,
- czas od ułożenia śladu – ok. 4 godziny,
- czas na odnalezienie poszukiwanego - 60 min,
- las, wieś, osiedle, małe miasteczko (do 1000 m), przeszkody naturalne, różne podłoża,
- początek śladu w miarę możliwości jak najbardziej podobny do występującego w sytuacji prawdziwej akcji poszukiwawczej – wyjście z domu, plac zabaw, dom starców, szkoła itp.

Raport zawiera

- Imię psa (ewentualnie przydomek), rasa, data urodzenia:
- Imię i nazwisko przewodnika:
- Klasa, w której zespół startuje:
- Miejsce zawodów, data:
- Imię i nazwisko sędziego:
- Imię i nazwisko komisarza:
- Godzina wejścia na początek śladu i czas jego odłożenia:
- Siła wiatru, wilgotność, temperatura, warunki atmosferyczne:
- Plan śladu z zaznaczeniem startu i miejscem odnalezienia pozoranta:
- Rodzaje podłoża:
- Opis miejsca początku śladu:
- Opis miejsca końca śladu (poszukiwany widoczny/niewidoczny, pozycja poszukiwanego, dodatkowe utrudnienia):
- Rozproszenia (psy, koty, konie, rowery, samochody, przechodnie itp.) na śladzie:
- Ewentualne uwagi sędziego:

- Godzina odnalezienia poszukiwanego:
- Ocena:

Regulamin SKOP opracowany został w maju 2013 roku przez Marię Kuncewicz i Piotra Smurawę i zastosowany po raz pierwszy na pierwszym SKOPie w historii, organizowanym przez Akademię Psa Pracującego. Jego niniejsza redakcja powstała w wyniku zebrania doświadczeń z tej imprezy.

Ostatnia aktualizacja: 22 stycznia 2014.

Kolejna aktualizacja 16.09.2016 roku.